

DATAOMBUDSMANNENS BYRÅ

DATORKAPNING, VAD ÄR DET?

Uppdaterad 27.07.2010

www.tietosuoja.fi

VAD AVSES MED DATORKAPNING?

Datorkapning kallas det när någon utomstående olovligt lyckas komma över användarbehörigheterna till en dator. Datorkapare gör ofta intrånget via datanätet genom att utnyttja säkerhetsluckor, programfel eller bristfälliga säkerhetsinställningar i datorerna.

Den som kapar en dator har tillgång till alla uppgifter som finns lagrade i densamma. Kapade datorer utnyttjas ofta i kriminellt syfte och för att sopa igen spår efter sådan verksamhet. Datorkaparen kan också låtsas vara den riktiga ägaren till datorn och agera i hans eller hennes namn.

Oftast går det till så att kaparen försöker lura datoranvändaren att starta ett skadligt program som ger attackeraren kontroll över datorn. Dessa skadliga program bjuds ut till datoranvändarna i form av till exempel bilagor till skräppost eller filer som ska laddas ner från webbsidor. Många gånger försöker datorkaparna också smussla in skadliga program i folks datorer genom eventuella säkerhetsluckor.

Ur offrets synvinkel kan en datorkapning få allvarliga följder. Förutom att offrets personuppgifter och material har missbrukats godtyckligt leder dessutom alla spår av de brott som begåtts med den kapade datorn till honom eller henne.

När du kopplar upp din hemdator mot internet är det viktigt att du skyddar den mot attacker via nätet. All information som finns lagrad i din dator är i farozonen. Din dator kan också utnyttjas kriminellt – i ditt namn.

Kapade datorer har missbrukats till exempel för att

- stjäla och förstöra information som finns i datorn
- skicka skräppost
- uppträda som den lagliga ägaren till datorn (identitetsstöld)
- svartmåla den lagliga ägaren till datorn
- attackera och tränga in i datorer i annat syfte
- sprida och lagra olagliga program.

Hur kan man skydda sin hemdator mot kapningar över nätet?

- Se till datasäkerheten i datorns operativsystem och webbprogram genom att regelbundet kontrollera om det finns programuppdateringar och installera dessa.
- Använd ett virusbekämpningsprogram och kom ihåg att alltid installera de senaste uppdateringarna.
- Installera en brandvägg så att den blockerar alla nätförbindelser som du inte själv använder.

Ytterligare information

- Informationssäkerhetsdagarnas handbok "Skydda din dator", <http://www.tietoturvaopas.fi>
- Gruppen CERT-FI (Computer Emergency Response Team), <http://www.ficora.fi/sv/index/palvelut/palvelutaiheittain/tietoturva/certfi.html>
- Vad är identitetsstöld?, Dataombudsmannens broschyr (hittas på hemsidan)
- Vad är en brandvägg?, Dataombudsmannens broschyr (hittas på hemsidan)